

EKONOMIKA ŠKOLSTVÍ V ZAHRANIČÍ 2015

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze obsahuje záznamy článků zaměřených na ekonomiku školství v zahraničí excerpovaných z pedagogických a jiných odborných časopisů, případně deníků, vydaných v roce 2015. Plné texty článků lze objednat prostřednictvím elektronické pedagogické knihovny (e-PK) <http://www.epk.cz/> (elektronická nebo papírová forma) nebo e-mailem na adrese petrovicova@npmk.cz (pouze papírová forma).

1.

Economic Recession, Teacher-Reported Cuts to School Resources, and Children's Economic and Psychiatric Problems in Young Adulthood

[Hospodářská recese, učiteli hlášené škrty v rozpočtech školy a ekonomické a psychiatrické problémy v rané dospělosti] / Taina Huurre, Päivi Santalahti, Olli Kiviruusu, Tytti Solantaus -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 59, č. 6 (2015), s. 656-673.

Školský systém ve Finsku byl již několikrát konfrontován s hospodářskou recesí. Studie zkoumá, zda škrty ve školství v tomto období měly vliv na psychické a ekonomické problémy dětí v rané dospělosti. Byly zpracovány údaje 817 finských dětí (397 dívek a 420 chlapců) z období během recese (věk 12 let) a následně údaje z národních registrů za období po recesi (věk 18-28 let). Potvrdilo se, že pokud dětem se speciálními vzdělávacími potřebami během školní docházky v době recese nebyla poskytnuta jak materiální, tak psychologická služba, kterou potřebovaly, nebo jim byla nabídnuta a nebyla využita, potom v rané dospělosti musely využít sociální podporu a psychiatrické služby. Potvrdilo se, že rozpočtové škrty ve školství mají vždy vliv na zdravý vývoj dětí, jejich materiální zabezpečení a také na motivaci učitelů.

školství ; ekonomické podmínky ; ekonomika školství ; financování ; hospodářská krize ; speciální vzdělávací potřeby ; psychický vývoj ; psychická zátěž ; zákrok ; vybavení ; dítě ; dospělý ; mladí dospělí ; rozpočet na vzdělání ; Finsko ; věk 12 ; věk 18-28

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/448515>

2.

Höhenflug vor Bauchlandung [Výškový let před nouzovým přistáním] / Birgit Holzer -- ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 71, č. 11 (2015), s. 24-27.

Francouzská vláda plánuje posílit vysoké školství a v rámci nové vzdělávací strategie nařídila slučování jednotlivých vysokých škol. Plán rozvoje do r. 2025: zvýšení počtu vysokoškoláků z dosavadních 44% na 60% populace, navýšení počtu vysokoškolských studentů z řad dětí z dělnických rodin, zkvalitnění výuky cizím jazykům, zdvojnásobení počtu zahraničních studentů na francouzských vysokých školách, navýšení rozpočtu pro vysoké školy z dosavadních 1,5 % na 2% hrubého národního produktu. Analýza projektu, skeptické názory, diskuze: problém navrhovaných finančních kompenzací (nejsou dostatečně vysoké), diskutabilní je slučování malých, tradičně specializovaných vysokých škol do velkých celků.

vysoké školství ; vzdělávací projekt ; slučování škol ; student ; rovnost možností ; kvalita vzdělání ; výuka ; cizí jazyk ; zahraniční student ; rozpočet na vzdělání ; diskuse ; specializace ; tradice ; Francie ; 2015-2025

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/448272>

3.

Im Westen vernetzen [Na Západě propojení] / Sonja Dietz -- ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 71, č. 12 (2015), s. 46-49.

Autor článku představuje nadaci MERCUR (Mercator Research Center Ruhr), jež podporuje a koordinuje program mladých začínajících vědců z několika německých univerzit se sídlem v Porúří. Vybraní mladí vědci jsou začleněni do Global Young Faculty (GYF); nominování a vybírání jsou nezávislou komisí odborníků. Cílem 18měsíčního programu je podpora mladých vědců v jejich procesu kvalifikace a příprava pro úspěšnou kariéru; perspektivní vědecký dorost regionu se seznamuje s mezinárodně uznávanými odborníky, z jejichž zkušeností může profitovat; mladí jsou upozorňováni na úskalí vědecké práce a dostávají cenné rady, jak je překonávat. Namísto soupeření nabízí program spolupráci, více trvalých pracovních míst na univerzitách. Z rozpočtu čerpají jak pracovní skupiny, tak jednotlivci. Tematické spektrum výzkumného zaměření - od následků klimatických změn přes motivační systém pro dobré učení až k výzkumu chytrých technologií. Článek přináší přesné údaje o financování, počtu zapojených vědců do programu i osobní zkušenosti dvou mladých vědkyň.

univerzita ; nadace ; vědec ; vědní politika ; profesní dráha ; kvalifikace ; studijní program ; pracovní příležitost ; studijní obor ; financování ; rozpočet na vzdělání ; zkušenost ; SRN ; Porúří

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/448710>

4.

K vysokým školám na Slovensku / Michal Majtán, Katarína Angstová, Lucia Habrik -- slo

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 26, č. 4 (2015), s. 55-61.

V krátkém příspěvku se autoři kriticky vyjadřují k situaci na slovenských vysokých školách. Porovnávají např. finanční situaci vysokých škol před rokem 1989 a finanční zdroje v současnosti, přidělování finančních prostředků ve státních a soukromých vysokých školách. Dotýkají se i oblasti vědy a výzkumu na vysokých školách, prezentují příklady fungování vysokých škol ve Spojených státech a v Německu. Jako vážný jev označují růst počtu vysokoškoláků a s tím spojeného rozšiřování sítě vysokých škol na úkor kvality výuky a poklesu náročnosti a nadměrné jmenování docentů a profesorů. Podobná situace je i v posuzování výzkumných prací na Slovenské akademii věd, mnohé univerzity nesplňují obsahovou náplň pojmu univerzita.

univerzita ; vysoká škola ; vysokoškolské studium ; financování ; finanční zdroje ; soukromá škola ; státní škola ; vědecká činnost ; kvalita vyučování ; hodnocení výuky ; hodnocení školy ; úroveň vědomostí ; Slovensko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/450401>

5.

Platy učitelů se na Slovensku zvyšují každý rok o pár eur [In Slovakia teachers' salaries rise by several euro every year] / Ministerstvo školství SR ; [Redaktor] Olga Šedivá -- slo cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 23, č. 38 (2015), s. 1, 3.

Systém odměňování pedagogických pracovníků na Slovensku. Kariérní řád a příplatky (např. příplatky učitelkám mateřských škol za směnnost, příplatek uvádějícím učitelům, třídním učitelům, příplatek za soustavné další vzdělávání aj.). Osobní ohodnocení pedagogických pracovníků.

plat ; odměna ; učitel ; vyučující personál ; kariérní systém pedagogických pracovníků ; školství ; Slovensko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449091>

6.

Prehľad OECD o politikách na zvýšenie efektivity využívania zdrojov v školstve : podkladová správa o Slovenskej republike [OECD review on policies for increasing effectiveness of the usage of resources in school systems : report on Slovak Republic] / Matej Šiškovič, Ján Toman -- slo

In: Rodina a škola : mesačník pre rodičov a učiteľov -- ISSN 0231-6463 -- Roč. 63, č. 2 (február) (2015), s. 15-17.

Informace ze zprávy vypracované za Slovenskou republiku pro monitorovací projekt OECD sledující, jak efektivně jednotlivé školské systémy využívají finanční zdroje. Národní kontext, popis slovenského školského systému, způsob rozdělení a distribuce zdrojů, využívání finančních zdrojů a způsob řízení finančních zdrojů ve slovenském školství.

financování ; školství ; řízení ; přidělení finančních prostředků ; ekonomika školství ; finanční zdroje ; zpráva ; Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj ; Slovensko ; efektivita ; efektivita školských investic

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/442290>

7.

Quality after the cuts? : higher education practitioners' accounts of systemic challenges to teaching quality in times of austerity [Kvalita po snížení? : jak

vnímají školští praktici vliv systémových problémů na kvalitu výuky v době úsporných opatření] / Anna Feigenbaum, Mehita Iqani -- eng

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 39, č. 1 (2015), s. [46]-66.

Jaké jsou důsledky současných změn v oblasti vysokoškolského vzdělávání ve Velké Británii a jak je vnímají učitelé. Jaký vliv mají finanční škrty, zvyšování studentských poplatků a s tím spojené průvodní zvýšení zátěže na morálku fakulty. Předložená studie vychází z diskuse více než 40 pracovníků vysokých škol a poskytuje jejich názory na omezování kvality výuky s ohledem na úvazky učitelů, tvorbu obchodně úspěšných studijních programů, řešení globálních problémů. Studie přispívá k tvorbě alternativ k existující byrokratizaci kontroly kvality výuky.

vysoká škola ; vysokoškolské studium ; výuka ; vyučující personál ; spokojenost v povolání ; student ; kvalita vyučování ; studijní program ; studijní poplatky ; školská politika ; financování ; morálka ; Velká Británie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/434864>

8.

Školstvo v problémoch / SKU -- slo

In: Rodina a škola : mesačník pre rodičov a učiteľov -- ISSN 0231-6463 -- Roč. 63, č. 9 (2015), s. 6-7.

Vyjádření Slovenské komory učitelů ke stávající školské politice, společenskému a ekonomickému postavení pedagogických a odborných zaměstnanců školství, k odměňování, k profesním standardům a dalším aktuálním otázkám a nedořešeným problémům slovenského školství.

názor ; učitelská organizace ; profesní organizace ; učitel ; sociální postavení ; socioekonomický status ; profesní standardy učitelů ; plat ; školství ; školská politika ; Slovensko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/448634>

9.

Towards a typology of debt attitudes among contemporary young UK undergraduates [K typologii přístupů současných mladých britských vysokoškoláků k dluhům] / Neil Harrison, Farooq Chudry, Richard Waller, Sue Hatt -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 39, č. 1 (2015), s. [85]-107.

Kvalitativní studie je založena na semistrukturovaných rozhovorech se 62 studenty prvního ročníku britské univerzity, kteří si sjednali půjčku na studium. Analyzuje jejich názory a přístup k zadluženosti. K výzkumu se přihlásili studenti-dobrovolníci různé národnosti, pohlaví i sociálního původu. Bylo stanoveno šest kategorií zadlužených studentů na základě jejich postojů k půjčce: pozitivní, zkušený, rezignovaný, neteční, úzkostliví a naštvaní. Text obsahuje také přístup rodičů k této problematice a v příloze seznam názorů a k nim počet vyjádření jednotlivých studentů ze sledovaného vzorku.

student ; vysokoškolské studium ; studentská půjčka ; studijní poplatky ; postoj studenta ; postoj rodičů ; názor ; typologie ; kvalitativní výzkum ; dluh

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/434831>

10.

Trends in Cost-sharing in the US and Potential International Implications [Trendy ve sdílení nákladů ve Spojených státech a potenciální mezinárodní důsledky] / Barrett J. Taylor, Christopher C. Morpew -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Higher education policy -- ISSN 0952-8733 -- Roč. 28, č. 2 (June) (2015), s. 129-149.

Sdílení nákladů poukazuje na skutečnost, že na financování vysokoškolského vzdělávání se podílejí různé zdroje. Studie zpracovává data z univerzitních statistik ve Spojených státech, aby poukázala na zvyšující se posun finanční zátěže směrem od státu na studenty. V textu je zachyceno období od roku 1998 do roku 2008 a údaje v tabulkách a grafech ukazují, jak se vyvíjela finanční situace, z jakých zdrojů přicházejí peníze do vysokého školství. Demografická charakteristika potvrzuje, že největší finanční zátěž dopadá na studenty ze sociálně a ekonomicky slabých rodin.

vysoké školství ; student ; vysokoškolské studium ; financování ; finanční zdroje ; rozpočet na vzdělání ; náklady na vzdělání ; studijní poplatky ; stát ; sociální původ ; ekonomické podmínky ; ekonomika školství ; USA ; 1998-2008
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/445994>

11.

When Education Expenditure Matters : an Empirical Analysis of Recent International Data [Kdy záleží na výdajích na vzdělávání : empirická analýza mezinárodních údajů z nedávné doby] / Emiliana Vegas, Chelsea Coffin -- eng --
Obsahuje bibliografické odkazy
In: Comparative education review -- ISSN 0010-4086 -- Roč. 59, č. 2 (May) (2015), s. 289-304.

Příspěvek zabývající se klesající korelací mezi výdaji na vzdělávání a studijním prospěchem žáků a studentů se snaží o odpověď na dvě základní otázky: Mají vzdělávací systémy s rozdílnými výdaji na vzdělávání také rozdílnou úroveň studijních výsledků žáků a studentů? Pokud ano, do jakého objemu finančních prostředků na žáka se projevuje statisticky významná korelace mezi výší výdajů a prospěchem? Na základě údajů z mnoha zemí byla zjištěna hranice ve výdajích na žáka, do které se zvyšující se výdaje na vzdělávání odrážejí ve zlepšování prospěchu žáků v matematice, za uvedenou hranicí už tento vztah nefunguje.
náklady na vzdělání ; žák ; působení ; zlepšení ; prospěch ; matematika ; srovnávací výzkum

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/445951>

12.

Zerren an der Autonomie [Ořukávání autonomie] / Ralf Leonhard -- ger
In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 71, č. 12 (2015), s. 18-19.

V souvislosti s odsouhlasením novelizovaného zákona o univerzitách rakouským parlamentem, jenž vstupuje v platnost počátkem roku 2016, započaly diskuze, zda nová úprava zákona zasáhne do autonomie vysokého školství. Ze závěrů konference Uniko (svaz sdružující 16 rakouských univerzit) však vyplývá, že nové znění zákona by samostatnost univerzit ohrozit nemělo. Úprava přináší nový kariérní model, rozšiřuje možnosti profesního růstu a je přínosem pro vysoce kvalifikovaný vědecký personál. Článek obsahuje aktuální údaje o počtu rakouských univerzit a vysokých škol (22 veřejných univerzit, 21 odborných vysokých škol, 16 pedagogických vysokých škol), počtu studujících a vysokoškolských pedagogů, poměru studentů a profesorů (na 1 profesora připadá 121 řádných studentů), financování a rozpočtu vysokého školství v Rakousku.

nezávislost ; univerzita ; zákon ; vysoké školství ; konference ; profesní dráha ;
model ; veřejné vzdělávání ; vysokoškolský pedagog ; student ; rozpočet na
vzdělání ; Rakousko ; 2016

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/448692>